

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Cím:

Ábrányi és Kerner az Operaház
válságáról

Forrás:

Az Est

Bp.
(Hely)

1920. 7. 13.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Opera
"1920"

Idő

Személy

Helyszám

Ábrányi és Kerner az Operaház válságáról

— Az Est tudósítójától —

A zeneművészeti tanács, mint ismeretes, úgy határozott, hogy javaslatot tesz a vallás- és közoktatásügyi minisztériumnak, mentse fel állása alól ifj. Ábrányi Emilt, az Operaház igazgatóját és nevezzen ki az Operaház élére egy igazgatói tanácsot, a melynek tagjai ifjabb Wlassics Gyula miniszteri tanácsos, mint kormánybiztos, Chmielevsky Endre gazdasági főnök és Kerner István főzeneigazgató volna.

„Az igazgatóválság előidézése puccsszerűen történt.” Ábrányi hajlandó megmaradni karmesternek

Ebben az ügyben felkerestük ma Ábrányi Emilt, az Operaház igazgatóját, a ki a hozzá intézett kérdésünkre a következőket mondta:

— Igazgatói állásom alól való felmentésemről eddig még semmiféle hivatalos értesítést nem kaptam, a zenei tanács döntéséről magam is csak a lapokból értesültem. A zenei tanács első ülésén lefolyt eseményekről azután pontos információt kaptam megbízható helyről és úgy látom, hogy az egész igazgatói válság előidézése hírtelen és puccsszerűen történt. A zenei tanácsot

egyszerűen fait accompli elé állították. Hubay elnöki megnyitója után Kern Aurél előadó megtette az ismert javaslatot, a melyhez a tanács tagjaiugszólván kivétel nélkül Kerner István igazgatósa, illetve a három tagu igazgatóság felállítását mellett szölkak hozza. Értesülésem szerint különösen Kacsóh Pongrác emelt szót Kerner kinevezése mellett. A zenei tanács úgy határozott, hogy hozzájárul a javaslatához és ilyen értelemben felterjesztést intézett Haller István kultuszminiszterhez.

— Hivatalos értesítést, mint már mondtam, nem kaptam, a mi annál is inkább meglep, mert néhány héttel ezelőtt, mikor a kultuszminisztérium az évad végére felmondta állásomat, arra kértem Pékár Gyula államtitkárt, hozza mielőbb tudomásomra a kormány döntését, meg akarnak-e, ha nem is igazgatói minőségben, továbbra is tartani, hogy e szerint rendezhessem be jövőmet. Felajánlottam a kormánynak, hogy készséggel és a legnagyobb odaadással szolgálok továbbra is az Operaházat dirigensi minőségben és feltételem csak az volt, nevezzenek ki főzeneigazgatóvá és adják meg továbbra is igazgatói fizetésemét, hogy anyagi károsodás ne érjen. Erre az ajánlatomra mindeddig hivatalosan még nem nyilatkoztak és nem tartom lehetetlennek, hogy a válasz elutasító lesz. Ebben az

esetben kénytelen leszek külföldön keresni elhelyezkedést, de sorsom így sem aggaszt, mert meg vagyok róla győződve, hogy bárhol megtalálom elhelyezkedési és érvényesülési lehetőségemet.

Teljes művészi és adminisztratív összeroppanás

Felkerestük Kerner István főzeneigazgatót is, a ki, mint ismeretes, még az ősszel lemondott az Operaháznál viselt állásáról és azóta teljesen visszavonult életet él, csak időnkint vezénnyel egy-egy filharmoniai hangversenyt.

— Már az ősszel, mikor az Operaház igazgatói kérdése aktuális lett, — mondta Kerner István — kijelentettem, hogy olyan rendszer mellett, a melyent a kultusz-kormány, illetve vele egyetértésben az Operaház folytat, nem lehet megakadályozni a teljes művészeti és adminisztratív összeroppanást. Akkoriban elsősorban nekem kínál-ták fel az Operaház igazgatói állását, de éppen ezekre a körülményekre való tekintettel és mert a kormány nem tudott olyan garanciákat nyújtani, a melyek mellett nyugodt lelkiismerettel vállallhatam volna az igazgatóságot, teljesen félreálltam.

— Őszintén szólva, azt hittem, hogy nagyon is sötétben látok akkor és nem is sejtettem, hogy a jövődőlésem ilyen rohamos gyorsasággal valóra fog válni. Ma az Operaház a teljes művészeti csőd előtt áll, ha nem sikerül megfelelő pénzügyi megoldást találni, a mely

Budapesti város házinyomdája 1919.
a személyzetet minden irányban kielégíti és a mai gazdasági viszonyok között megfelelő megélhetést biztosít neki. A csoportszemélyzet, ériem ez alatt a zenekari és az énekkari tagokat, valas a műszaki személyzetet, ma vban képtelen megélni abból, a az állam nekik nyújt. A közelm napokban sikerült ezt a kérdést ideig-óráig megoldani olyképpen, hogy a kormány teljesítette a személyzet követeléseit.

A zenekari tagok
külföldre gravitálnak

— Ez a megállapodás azonban csakis az évad végéig, illetve a nyári szünet tartamára érvényes. Hogy mi lesz ezután, az a főkérdés. A zenekari tagok, a kik a legelsősorban érdekelték ebben a kérdésben, tisztában vannak a helyzetrel és abban az esetben, ha kilátástalannak látják a jövőt, külföldön helyezkednek el. Külföldön hihetetlen kereslet van ma zenészek iránt, egymás után érkeznek Budapestre ajánlatok Skandináviából, Hollandiából, sőt ujabban Belgrádból is, a hol szerb nemzeti operaházat szerveznek. A muzsikások tehát nem jönnek zavarba, mert bárhol a világon megtalálják elhelyezkedésüket. Nem győzöm eléggé hangsúlyozni, milyen nagyhorderejű kérdés ez, mert abban az esetben, ha a kormány nem találja meg az Operaház további fentartásának pénzügyi lehetőségét, zenészeink elszélednek és ezzel nemcsak az Operaházat, hanem az egész magyar zenei kultúrát olyan megrázkódás éri, a mit egy generáción át nem

is tudunk helyrehozni.

**„Csak a művészeti
vezetést vállalom”**

— Mikor a kultuszminisztérium azzal a megtisztelő felszólítással fordult hozzám, hogy a zenei tanács javaslata alapján vállalam el az Operaház vezetését, két kikötésem volt. Az egyik, hogy csupán a művészi vezetést vállalom és eddigi főzeneigazgatói címemhez csupán a hatáskört kérem, az adminisztratív ügyekbe avatkozni azonban nem kívánok és így merült fel az a terv, hogy az Operaház élére ifjabb báró *Wlassics* Gyula személyében kormánybiztost állítanak, a gazdasági teendőket pedig mint hamadik igazgatósági tag *Chmielevsky* Endre gazdasági főnök látná el. A másik kikötésem az volt, hogy elsősorban találják meg az operaházi személyzet kielégítésének méltányos pénzügyi megoldását. Mindaddig, „míg ez meg nem történik, nem vállalkozhatom arra a feladatra, a mire szánnak. Jelen percben tehát minden a pénzügyminisztertől függ, ha ő megtalálja a megoldást, következhetnek a további lépések. Hivatalomat természetesen csak a jövő évadtól kezdve venném át, de ha kineveznek, nyomban meakezdem az előmunkálatokat az ösere.